
Lenka Vašková miluje 18. století, ale žít by v něm nechtěla

Lenka Vašková miluje 18. století, ale žít by v něm nechtěla

Lenka Vašková pracuje v archivu UK šest let, nejdříve jako brigádnice, pár let už jako řádný zaměstnanec. Když jsme se sešly, těšila se, že díky prázdninám zvládne vyřešit úkoly, které během akademického roku odsouvala. A taky jí čekalo vybalování krabic v novém bytě, kam se na jaře nastěhovala s manželem.

„Historie je úžasný obor, který nám může pomoci pochopit mnohé z toho, co se děje. Bohužel, lidé se z chyb svých předchůdců obvykle příliš nepoučí, takže se některé omyly opakují stále dokola. Myslím, že dnešní doba to krásně dokazuje,“ dozvěděla jsem se mimo jiné během rozhovoru s mladou archivářkou. Lenčinu mysl ovšem zdaleka nezaměstnává jen minulost, spolu se svým týmem stojí například za tradiční veleúspěšnou akcí Muzejní noc v Karolinu.

Jak se to mladému člověku přihodí, že se ocitne v archivu?

Pokud chcete být archivářem, musíte vystudovat archivnictví nebo historii. V mém případě šlo vlastně o náhodu. Po magisterském studiu historie jsem se přihlásila na doktorát a v prvním ročníku hledala brigádu. Archiv UK zrovna hledal

pomocnou sílu na skenování a zpracovávání archiválií v rámci digitalizačního projektu. Stala jsem se tedy brigádnicí. Po půl roce, kdy se v archivu uvolnilo místo, jsem začala být řádnou archivářkou. Měla jsem vlastně velké štěstí, začala jsem dělat práci, která mě opravdu baví.

Není někdy trochu nudné trávit čas mezi starými dokumenty?

Pro mě rozhodně ne. Naopak, práce se mi zdá velice rozmanitá. Člověk opravdu jen „neoprašuje“ staré fondy. Shromažďujeme, zpracováváme a pečujeme i o soudobé dokumenty, které mají trvalou hodnotu. K tomu odpovídáme na řadu badatelských dotazů. Není vzácné, že se lidé ptají na své předky. Je úžasné, když se nám podaří něco zajímavého objevit nebo potvrdit něčí domněnky, a tazatel tak díky nám získá chybějící stopy do rodinného příběhu. Naší prací je také vystavovat potvrzení o studiu nebo opisy diplomů. Já osobně se dále podílím na digitalizačním projektu Studenti pražských univerzit 1882–1945. S tím jsem začala už coby studentka. Dnes mám k ruce tým mladých lidí, kteří na projektu pracují. Je příjemné sledovat, jak nám přibývají digitalizované archiválie, ale také nadšení badatelů, kterým zprostředkováváme snadnější přístup k archivním materiálům.

Kdy se vám historie stala koníčkem?

Zálibu v dějinách jsem získala někdy v sedmé třídě. Moje maminka často četla historické romány. Na jejím nočním stolku jsem jednou objevila knihu o Kateřině Veliké. Přiznávám, fascinovaná jsem byla v první řadě jejími šaty. Knihu jsem přečetla doslova jedním dechem a zjistila, že mě historie velice baví. Následovaly další knihy a láska k historii byla na světě.

Jak vnímáte povolání archiváře?

Lidé mají představu, že archivář je divný člověk, který je zalezlý v temném depozitáři mezi starými papíry. Opak je ale pravdou. Pokud je archivář pověřen správou ještě živých fondů, musí často jednat s lidmi. Navíc díky digitalizaci státní správy vzniká řada dokumentů již jen v elektronické podobě, takže současní archiváři se musejí naučit i řadu technických věcí. Archivnictví je tedy obor, který se neustále vyvíjí, a to se mi na něm právě líbí.

Nehrozí díky digitalizaci

archivářům vyhynutí?

Věřím, že určitě ne. I digitální dokumenty bude třeba zpracovávat a zpřístupňovat a také pravidelně kontrolovat, aby je i za padesát let bylo možné otevřít a přečíst. Navíc spousta historických fondů na své zpracování stále čeká a je nutné pečovat i o ty již zpracované.

Jak vypadá váš běžný pracovní den, kdy jste „zašitá“ mezi policemi, v rukavičkách a bílém plášti?

Každý můj pracovní den je jiný. Pokusím se tedy popsat den, v němž se věnuji pořádání fondu. Procházím jednotlivé dokumenty, třídím je podle určité struktury, sepisuji a vytvářím k nim inventář, který vzniká ve speciálním programu. Materiály jsou uloženy v kartonech, takže jde nezřídka o fyzicky namáhavou práci. A co se týče bílého pláště, v něm bychom opravdu dlouho nevydrželi. Kvůli prašnosti máme pláště modré. Samozřejmě, když pracujeme se starými dokumenty, dejme tomu ze 14. století, přijdou na řadu i ty bílé rukavičky. U moderních dokumentů nejsou obvykle zapotřebí. Záleží hodně na kvalitě a stavu archiválií.

Lidé se s vámi mohou setkat během dnů otevřených dveří v Karolinu nebo tradičně během muzejní noci. Jak náročné je zorganizovat skupinu průvodců?

V prvé řadě je třeba vymyslet program a dále určit prostory, ve kterých bude akce probíhat, a jejich zabezpečení, což se děje ve spolupráci s organizačním oddělením a správou budov. Důležité je zajistit dostatek lidí, rozdat jim úkoly tak, aby se během několikahodinové akce všichni vystřídali a nebyli třeba pořád na jednom místě. Já si kolotoč kolem akcí víceméně užívám, miluju plánování. A trocha toho stresu těsně před akcí je nezbytná. Když pak vidíte spokojené návštěvníky, kteří se pravidelně rok co rok vracejí, tak vás to nabije a řeknete si: má to smysl. Je fajn, že je univerzita otevřená veřejnosti. Proto k nám v poslední době přicházejí i lidé, kteří s univerzitou nijak spojeni nejsou. Na zdárném průběhu letošní muzejní noci se podílelo dvanáct lidí z Ústavu dějin a archivu UK a dále zaměstnanci organizačního oddělení a ostraha Karolina. Byli mezi nimi i studenti pracující u nás v rámci brigády. Když máte skvěle sebraný tým jako já, je to radost! Pražská muzejní noc má své kouzlo, které jí dodává i genius loci prostor Karolina. Když se tam sejdou zvědaví lidé toužící po informacích, tak je to velmi emotivní. Letos třeba přišla paní, pravidelná návštěvnice, co tentokrát s sebou poprvé vzala malou dceru. Byla natěšená, že jí z bezprostřední blízkosti ukáže žezlo, které ona sama už několikrát viděla.

Váš manžel je historik a

politolog. Konzultujete spolu dějinné události?

Manžel se zaměřuje na středověké dějiny, mě si získalo 18. století, respektive novověk. Ke třenicím a dohadům u nás proto na odborném poli nedochází. Ale samozřejmě spolu historické otázky rádi a často rozebíráme. On kromě historie sleduje velmi pozorně i současné události. Takže vidíte, že se oblasti našich zájmů časově míjejí.

Jak relaxujete?

Mám ráda turistiku. Ideální jsou delší procházky přírodou, při těch si nejvíce odpočinu. Také mě baví cestování, přičemž nejraději se vracím do Francie, kterou jsme si s manželem oblíbili. U mě osobně vyhrává Bretaň. Nebo čtu knihy, nejraději publikace s historickou tematikou, ale nepohrdnu ani cestopisem či detektivkou.

Kdybyste se měla znovu narodit, které období byste si vybrala?

Mé oblíbené 18. století by to zřejmě nebylo, protože by mi chyběly vymoženosti dnešní doby, například zdravotní péče. Jsem spokojená v době, ve které žiji.

PhDr. Lenka Vašková - Vystudovala historii na FF UK, kde ji čeká dokončení doktorského studia. Pracuje v Ústavu dějin Univerzity Karlovy a archivu Univerzity Karlovy. Narodila se v Opavě, žila v Žebráku, nyní v Praze. Má dvě mladší sestry.